

201701097

Transitie Autoriteit Jeugd

> Retouradres Rijnstraat 50, 2515 XP Den Haag

Aan de informateur, ter attentie van de heer drs. Zalm
Postbus 20018
2500 EA den haag

Transitie Autoriteit Jeugd

Bezoekadres:
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag
www.transitieautoriteitjeugd.
nl

Inlichtingen bij

T 070-3406888

Kenmerk

TAJ-1705014

Datum 5 juli 2017

Geachte Informatieur,

In de afgelopen kabinetsperiode heeft het Rijk de verantwoordelijkheid voor de jeugdhulp aan de gemeentelijke overheden overgedragen. Met deze transitie werd en wordt beoogd om op jeugdigen gerichte interventies op maat, zo vroeg mogelijk, zo dichtbij als mogelijk en in samenhang te laten zijn. Daarvoor is óók inhoudelijke vernieuwing van de jeugdhulp nodig, veelal aangeduid als 'transformatie'.

Inmiddels is de loopduur van de Transitie Autoriteit Jeugd (TAJ), de 'bezemwagen' van de decentralisatie van de jeugdhulp, met een jaar verlengd, en heeft zij eind maart jl. haar derde jaarrapportage uitgebracht, welke ik bij brief van 19 april jl. aan uw ambtsvoorganger heb aangeboden.

In aanvulling op de hierboven genoemde brief en jaarrapportage, en mede naar aanleiding van gesprekken die de TAJ onlangs voerde met bestuurders van gemeenten en jeugdhulpinstellingen, neem ik de vrijheid om kort enkele lijnen te schetsen die het proces van transformatie in de jeugdhulp zouden kunnen versnellen en versterken. Ik heb daarbij getracht aan te sluiten bij de fase waarin de vorming van een nieuwe regering zich nu bevindt, hetgeen betekent dat ik een drietal concrete aandachtspunten benoem, met daarbij een oplossingsrichting en, waar nodig, een indicatie van de benodigde middelen.

1. Keer niet op uw schreden terug

Naar verwachting zullen de gemeenten en instellingen vijf tot tien jaar nodig hebben om het lokale jeugdzorglandschap te transformeren en te optimaliseren. Het al dan niet op basis van incidenten inperken van vrije ruimte vanaf rijksniveau maakt het nieuwe stelsel kwetsbaar, omdat daarmee voor gemeenten het aantal knoppen om aan te draaien afneemt maar de financiële verantwoordelijkheid blijft. Tegelijkertijd ligt de gemeentelijke transformatiekracht óók in de mogelijkheden tot lokale verscheidenheid. Het verdient daarom aanbeveling om met de grootst mogelijke terughoudendheid en slechts in noodgevallen gebruik te maken van de stelselverantwoordelijkheid van het rijk.

2. Lever het nieuwe jeugdstelsel netjes op

Transitie Autoriteit Jeugd

Aanhoudende problemen rondom administratieve lasten, liquiditeit en de inkoop van hoogspecialistische zorg op (boven)regionaal niveau leiden af van de noodzakelijke transformatieagenda's. Het verdient daarom aanbeveling voor het rijk om de hiervoor genoemde knelpunten in strak tempo aan te pakken en op te lossen. Daartoe dienen de reeds in voorbereiding zijnde maatregelen rondom harmonisatie van administratieve processen en structurering van de regionale samenwerking onverwijld te worden doorgezet. Het resultaat moet zijn dat administratieve last wordt geminimaliseerd en het aantal contract-, betaal- en verantwoordingsrelaties van bovenregionale instellingen wordt beperkt.

Kenmerk
TAJ-1705014

3. Stimuleer transformatie, maar doe dat niet generiek

In veel gevallen gaat de kost voor de baat uit. Ook bij de transformatie van de jeugdhulp zal het even duren voor de opbrengsten daarvan zichtbaar worden. Tegelijkertijd is er behoefte aan investeringsruimte om transformatie aan te jagen. Ik adviseer u om daartoe middelen te alloceren, en deze specifiek in te zetten op kansrijke thema's en voorbeeldprojecten, met inachtneming van criteria die zien op te vormen allianties (gemeentes, instellingen, maatschappelijke partners, bedrijven) en proeftuinen met vrije regelruimte. Financiering, naar schatting zal € 50 mln. een goede eerste aanzet zijn, kan worden gevonden in het vooralsnog onbenutte deel van het budget voor de Regeling Bijzondere Transitiekosten.

Manoeuvreren langs de hierboven geschetste lijnen haalt naar de mening van de TAJ een aantal hobbels weg die de transformatie van het jeugdstelsel belemmeren, binnen de bestaande financiële kaders. Daarnaast verdient het naar de mening van de TAJ aanbeveling om in de nieuwe kabinetsperiode aanpalende vraagstukken zoals het verkorten van de jeugdveiligheidsketen, het versterken van de band tussen jeugdhulp en onderwijs, het optimaliseren van het systeem van toezicht en de integrale hulp aan gezinnen (schuldhulp, WMO, participatie, jeugdhulp) te adresseren.

Ik wens u (opnieuw) veel wijsheid en teken,

Met vriendelijke groet,

mw. drs. M. Sint
Voorzitter Transitie Autoriteit Jeugd

Transitie Autoriteit Jeugd
Mevrouw drs. M. Sint
Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

Kenmerk: 201701098

Den Haag, 14 juli 2017

Geachte mevrouw Sint,

Ik heb uw brief in goede orde ontvangen. Naast uw brief ontvang ik als informateur ook van vele anderen brieven en nota's met suggesties. Daaruit spreekt betrokkenheid. Veel dank daarvoor.

Het is niet aan mij, als informateur, om inhoudelijk te reageren op uw brief. Wel kan ik u verzekeren dat ik deze onder de aandacht zal brengen van partijen, opdat zij deze bij hun voorbereidingen in de onderhandelingsfase kunnen betrekken.

Hoogachtend,

Informateur G. Zalm

Aan de informateur
De heer G. Zalm
P/a Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

BETREFT Preventie voor gezondheid

DEN HAAG 5 juli 2017

E-MAIL p.vanden.reijen@ser.nl

ONS KENMERK 17.11770

TOESTELNUMMER 070 3499 570

BIJLAGE(N)

Geachte heer Zalm,

Namens een groot aantal personen en organisaties vragen wij u om in het regeerakkoord een plaats in te ruimen voor preventie voor gezondheid. Wij achten dit nodig opdat overheid en maatschappelijke partijen gezamenlijk de komende tijd een stevige volgende impuls aan preventie kunnen geven.

Gezondheid is een belangrijk thema voor veel Nederlanders en naar wij aannemen ook in uw gesprekken. De redenen om preventie voor gezondheid sterker te verankeren in beleid en samenleving zijn divers, de aanleidingen urgent en de voordelen voor burgers en samenleving groot. De komende jaren stijgt de levensverwachting verder en zullen er meer mensen met een chronische ziekte zijn zoals vastgesteld in SER-advies over chronisch zieke werkenden van vorig jaar. Sociaaleconomische gezondheidsverschillen tussen burgers blijven groot en hardnekkig. De kosten van zorg, financieel en sociaal, zullen zonder extra maatregelen verder toenemen. Preventie speelt een essentiële rol in de aanpak hiervan. Preventie zorgt ervoor dat mensen langer gezond zijn en het voorkomt dat de last van een eenmaal ingetreden ziekte erger wordt. Minder verschillen in gezondheid, een hogere leeftijdsverwachting, minder zware zorg, lagere kosten voor burgers, werknemers en werkgevers, een meer duurzame inzetbaarheid van werknemers op de arbeidsmarkt en een betere start voor alle kinderen komen zo binnen bereik.

Op het vlak van preventie gebeurt al veel, op verschillende niveaus in het bedrijfsleven en de samenleving. Met de inzet op arbeidsomstandigheden en gezondheid in bedrijven, het nationaal programma Alles is Gezondheid, in het onderwijs met Gezonde Scholen, in innovatieve projecten bij gemeenten en bedrijfsleven en met onderzoek in de Nationale Wetenschapsagenda. De afgelopen tijd hebben verschillende partijen opnieuw aandacht gevraagd voor preventie, onder andere met De Agenda voor de Zorg 2017, de NPHF-lezing van vorig jaar, de recente oproep van GGD-bestuurders en naast het bovengenoemde advies ook in de SER-adviezen over kindvoorzieningen en armoede onder kinderen.

Het draagvlak voor een sterkere inzet op preventie is breed zoals blijkt uit het overzicht van personen en organisaties die dit initiatief ondersteunen. Partijen zijn hierover in gesprek gegaan om te kijken hoe we dit verder gaan brengen. Mede namens de personen en organisaties die hierna zijn opgenomen pleiten wij ervoor om in het regeerakkoord een goede plaats in te ruimen voor preventie voor gezondheid.

Partijen willen samen met overheid de komende tijd preventie gezamenlijk de noodzakelijke impuls geven. Specifiek voor de arbeidsmarkt geldt de aandacht voor duurzame inzetbaarheid mede als onderdeel van een breder beleid gericht op preventie van uitval, met oog voor verschillen in belastbaarheid tussen beroepen en het verkleinen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen.

Wij realiseren ons dat een dergelijke omslag van nazorg naar voorzorg, van genezen naar voorkómen, niet met een zin in het regeerakkoord geregeld is. Wij gaan dan ook graag met u en het nieuwe kabinet in gesprek over de vraag hoe wij samen de inzet voor preventie voor gezondheid de komende tijd inhoudelijk en organisatorisch kunnen versterken.

Mede namens de genoemde personen en organisaties,

Jolande Sap
voorzitter NPHF Federatie voor Gezondheid

Hugo Backx
directeur GGD GHOR Nederland

Mariëtte Hamer
voorzitter SER

Rinda den Besten, voorzitter dagelijks bestuur PO-Raad
 Jacobine Geel, voorzitter GGZ Nederland
 Ton Heerts, voorzitter MBO Raad
 Ella Kalsbeek, voorzitter LHV
 Kete Kervezee, voorzitter Commissie Innovatie Zorgberoepen & Opleidingen
 Jantine Kriens, voorzitter directieraad VNG
 Pauline Meurs, voorzitter Raad voor Volksgezondheid en Samenleving
 Guus van Montfoort, voorzitter Actiz
 Alexander Rinnooy Kan, Agenda voor de Zorg 2017
 Paul Rosenmöller, voorzitter VO-raad
 André Rouvoet, voorzitter Zorgverzekeraars Nederland
 Mirjam Sterk, directeur MEE NL
 Dianda Veldman, directeur-bestuurder Patiëntenfederatie Nederland
 Marijke Vos, voorzitter Sociaal Werk Nederland
 Bernard Wientjes

SER
Mevrouw M. Hamer
Postbus 90405
2509 LK DEN HAAG

Kenmerk: 201701100

Den Haag, 14 juli 2017

Geachte mevrouw Hamer,

Ik heb uw brief in goede orde ontvangen. Naast uw brief ontvang ik als informateur ook van vele anderen brieven en nota's met suggesties. Daaruit spreekt betrokkenheid. Veel dank daarvoor.

Het is niet aan mij, als informateur, om inhoudelijk te reageren op uw brief. Wel kan ik u verzekeren dat ik deze onder de aandacht zal brengen van partijen, opdat zij deze bij hun voorbereidingen in de onderhandelingsfase kunnen betrekken.

Hoogachtend,

Informateur G. Zalm

201701101

Dhr. dr. G. Zalm, informateur
p/a Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Utrecht, 5 juli 2017

Geachte heer Zalm,

Nu de geruchten aanzwellen dat grote voortgang wordt geboekt met het samenstellen en inrichten van een kabinet, wil ik graag uw aandacht vragen voor het volgende:

Op 21 april jl. is ten behoeve van de ouderensport (door NOC*NSF en vele bonden) een voorstel gedaan aan mevrouw Schippers, toen informateur. Het leuke van dit voorstel was, dat het welzijn en gezondheid van ouderen bevordert, maar de maatregelen geen geld kosten. Het gaat om het uitdragen van visie. Concreet vroegen we om twee maatregelen.

"Om miljoenen ouderen te kunnen bereiken met sport, vragen we de volgende maatregelen van een nieuw kabinet:

- financiering van ouderensport uit welzijn mogelijk te maken, door in elk geval de schotten tussen welzijn, zorg en sport tegen te gaan/op te heffen;
- te stimuleren dat geschikt sportaanbod voor de doelgroep ouderen wordt georganiseerd en onder de aandacht wordt gebracht van de doelgroep én intermediairs."

Het ministerie van VWS reageerde positief op ons voorstel (bijlage 1) maar gaf aan dat inzake ouderensport concrete invulling veelal een lokale (gemeentelijke) aangelegenheid is. Dit is natuurlijk juist. Maar juist daarom -met de gemeentelijke verkiezingen in 2018 in het vizier- zou het van belang zijn als de Rijksoverheid richting geeft en op die manier een vlag plant waarmee het lokale bestuur verder kan. Een half zinnetje in het regeerakkoord zal echt helpen.

Als bijlage 2 treft u het toenmalig overgelegde stuk nogmaals aan.

Met vriendelijke groet,
mede namens de sportbonden uit het Cluster 50+ en NOC*NSF,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Gijs van der Scheer'.

Gijs van der Scheer
Directeur BridgeBond

Gijs van der Scheer (NBB)

Van: Schallenberg, M.J. (Maarten) <mj.schallenberg@minvws.nl>
Verzonden: donderdag 4 mei 2017 14:00
Aan: Gijs van der Scheer (NBB)
CC: Kleiboer, M.A. (Marieke)
Onderwerp: RE: Initiatief van de NOC*NSF met de sportbonden speciaal voor ouderensport

Beste Gijs,

Hartelijk dank voor het sturen van de brief en bijgevoegde notitie aan de informateur over de bijdrage die sport en bewegen kan leveren aan de (maatschappelijke) participatie, het voorkomen van eenzaamheid en de gezondheid van ouderen. Zoals eerder aangegeven onderkennen we het belang van sport en bewegen voor ouderen. Hoewel het volgens ons met name een lokale aangelegenheid is om verbindingen tussen zorg/ ondersteuning en sport/ bewegen te realiseren kan de Rijksoverheid hier zeker – tot op zekere hoogte – een rol in spelen, onder andere door kennis, informatie en goede voorbeelden te verspreiden.

Het is voor ons niet mogelijk om de verstuurde brief actief onder de aandacht van de informateur te brengen.

Desondanks is het voor ons wel goed om op de hoogte te zijn van informatie die (mogelijk) op de formatietafel wordt besproken.

Wel kunnen we op andere manieren de rol van sport in het algemeen – of bridge in het bijzonder – onder de aandacht brengen van gemeenten en koepelorganisaties. Daarnaast spreek ik binnenkort weer met de directie Sport. Zij zijn al langer bezig met het nadenken hoe beide domeinen beter met elkaar te verbinden en het inventariseren van knelpunten die gemeenten hierbij ervaren.

Met vriendelijke groet,

Maarten Schallenberg

.....
Directie Maatschappelijke Ondersteuning
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag

.....
T +31 (070) 340 6371
M + 31 (06) 2116 0636

mw. drs. E.I. Schippers, informateur
p/a Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Utrecht, 21 april 2017

Geachte mevrouw Schippers,

Bij uw inspanningen om de beoogde coalitie te verenigen op doelen en beleid voor de komende kabinetsperiode vraag ik uw aandacht voor ouderensport. Dit namens de ondergetekende sporten uit het Cluster 50⁺ van NOC*NSF.

Er zijn grote -en fors groeiende- aantallen ouderen in de leeftijd 67⁺. Sport kan meer betekenen voor deze oudere doelgroep. Het aanbod dat geschikt is voor ouderen bereikt de doelgroep nog onvoldoende. Omdat sport een belangrijke bijdrage kan leveren aan de participatie en gezondheid van ouderen, willen we graag samenwerken met het nieuwe kabinet om het bereik te vergoten.

De realisatie van dit voornemen, waarvoor de sector zelf een verantwoordelijkheid heeft, wordt in de weg gestaan door schotten in zowel de financiering als het beleid (=het denken) van de overheid. Het volgende is het geval. Het 'sportloket' bij diverse lagen van de overheid is niet ingericht op de doelgroep ouderen boven de 67. Het 'welzijnsloket', waar men op ouderen is gericht, staat niet open voor sport. In bijgevoegde notitie is dit uitgewerkt.

Om miljoenen ouderen te kunnen bereiken met sport, vragen we de volgende maatregelen van een nieuw kabinet:

- financiering van ouderensport uit welzijn mogelijk te maken, door in elk geval de schotten tussen welzijn, zorg en sport tegen te gaan/op te heffen;
- te stimuleren dat geschikt sportaanbod voor de doelgroep ouderen wordt georganiseerd en onder de aandacht wordt gebracht, van de doelgroep én intermediairs.

Met vriendelijke groet,
mede namens de volgende deelnemende sportbonden uit het Cluster 50⁺,

NOC*NSF	JBN (judo)
Atletiek Unie	KNSB (schaatsen)
NIOBB (bowls)	NTTB (tafeltennis)
NGF (golf)	KNLTB (tennis)
KNGU (gymnastiek)	KNVB (voetbal)
KNHB (hockey)	

Gijs van der Scheer
Directeur BridgeBond

De maatschappelijke rol van sport voor ouderen

Notitie voor de (kabinets)beleidsperiode 2017 e.v.

Utrecht, april 2017

Inhoud

Beleidsuitdaging	3
Verband tussen ouder worden en eenzaamheid.....	4
Incidentie van ziekte en beperkingen bij ouderen.....	5
Inzet van sport voor ouderen	6
Schotten in de regelgeving	8
Voorstel aan de (in)formateur.....	9

Gijs van der Scheer
Directeur BridgeBond
030-2759915
gijs.vd.scheer@bridge.nl

Beleidsuitdaging

We worden allemaal ouder!

Nederland telt op dit moment circa **1.936.043** 70-plussers.

In 2025 zijn dit er ruim **2,5 miljoen**.

90% van de Nederlanders wil in zijn eigen huis blijven wonen als hij ouder wordt.

Het aantal plaatsen in **zorginstellingen** zal de komende jaren verder dalen, terwijl het aantal ouderen toeneemt.

Een groter percentage van de ouderen zal dus **zelfstandig wonen**, ook als zij zorg nodig gaan hebben.

Bron: NRC xTR zaterdag 28 mei 2016

De beleidsuitdaging staat hierboven. Het gaat hier niet om sport, maar om ouderen. Het betreft vaak 15-20% van de inwoners van elke gemeente!

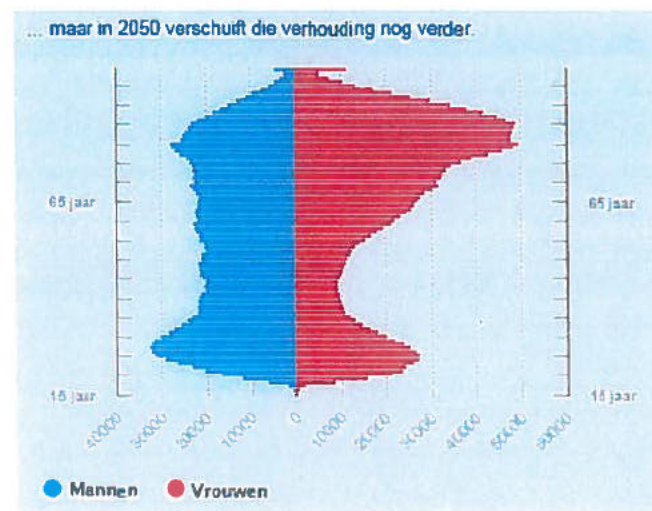
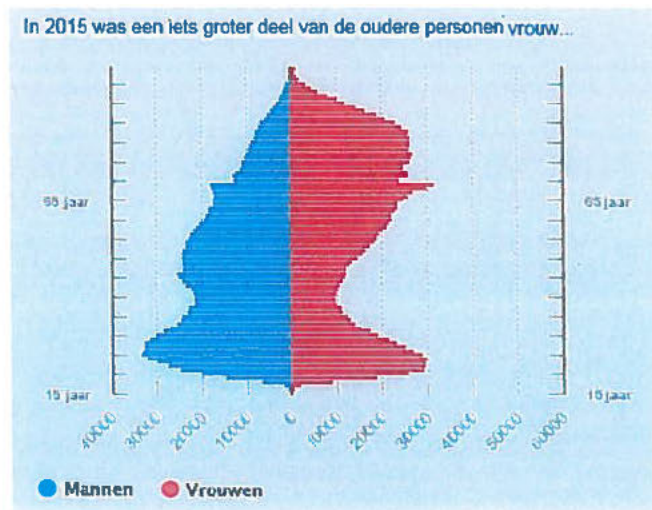
Verband tussen ouder worden en eenzaamheid

Weet dat:

1. meer dan 1 mln. 65plus'ers zich eenzaam voelen;
2. vaststaat dat eenzaamheid toeneemt met het vorderen van de leeftijd;
3. 2,9 mln. huishoudens (37% van het aantal huishoudens) nu alleenstaand zijn en dat dit groeit naar 3,7 mln. (43%);
4. eenzaamheid een voorspeller is van ziekte en hoge zorgkosten.

Bevolkingspiramide alleenstaanden (CBS, 16 juni 2016):

Let op de grens 65-70 jaar en de stijging van het aantal alleenstaande oudere vrouwen. Tot 2020 neemt dit aantal al met 300.000 toe!

Incidentie van ziekte en beperkingen bij ouderen

In Nederland zijn er 1,6 mln. mensen met een beperking en 5 mln. mensen met een chronische ziekte.

Prof. Willem van Mechelen en Prof. Theo van Tilburg stellen dat circa de helft van de ouderen óf een chronische ziekte heeft óf een beperking.

Deze spreiding geeft een kans om met een goed sportaanbod ook deze grote groep ouderen met een beperking en/of chronische ziekte te bereiken.

Wat doe je als je 67 bent en je hebt te maken met verlies:

- verlies van werk
- verlies van inkomen
- verlies van sociale contacten
- verlies van gezondheid
- verlies van je levenspartner

Er is in Nederland behoefte aan een geschikt en duidelijk sportaanbod voor ouderen. Een geschikt sportaanbod voor mensen van ca 67⁺. Deze doelgroep is duidelijk te onderscheiden van 'werkenden' en vraagt speciale aandacht omdat:

- ✓ de lichamelijke effecten van veroudering op die leeftijd een passend sportaanbod rechtvaardigen, waarin blessurerisico's minimaal zijn en rekening wordt gehouden met generieke gevolgen van veroudering
- ✓ mensen gestopt zijn met arbeid en vaak voor de keuze staan om hun leven opnieuw in te richten. Van een positieve keuze voor sport zullen zowel betrokkenen als de maatschappij profiteren vanwege de generaal preventieve effecten van sport.

Inzet van sport voor ouderen

Inzet van sport voor ouderen is nuttig en er zijn grote verwachtingen over de positieve effecten hiervan. Een duidelijke randvoorwaarde hiervoor is dat het sportaanbod past bij de doelgroep 67⁺.

Gerealiseerd moet worden dat mensen van 67⁺ oud en kwetsbaar zijn en *dit zelf ook heel goed weten en beseffen* (zie Tabel op de volgende pagina). Blessurerisico's worden niet opgezocht. Bovendien zijn chronische ziekten, beperkingen, of lichamelijke inactiviteit bij deze doelgroep eerder regel dan uitzondering. Dit gegeven (mensen hebben 'ouderdomsproblemen') moet als integraal onderdeel behorend bij de doelgroep worden gezien.

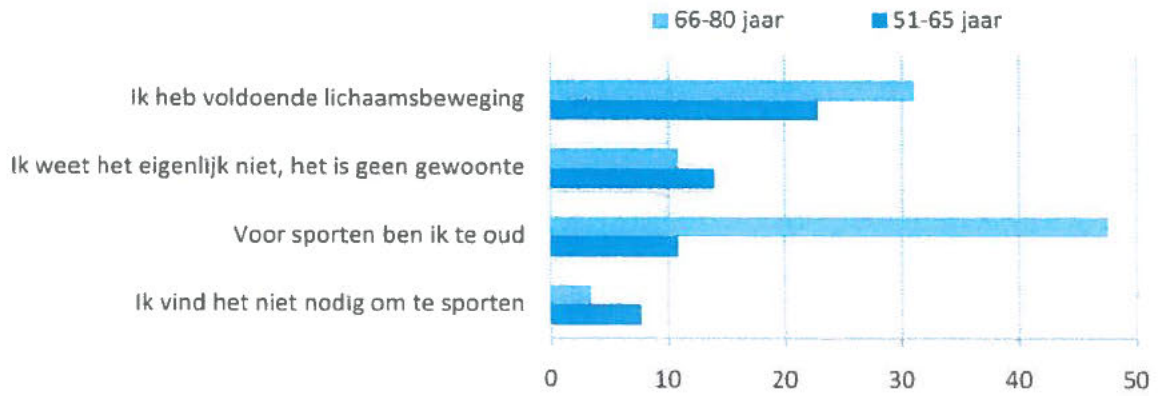
De leeftijd waarop mensen pensioneren, stijgt snel en groeit door naar 67⁺. Rondom pensionering maken mensen nieuwe keuzes. Het is zeer wenselijk dat de doelgroep 67+ binnen de sport duidelijk wordt onderscheiden van het normale volwassenenaanbod dat zich richt op leeftijdsgroepen van 40+, 50+ etc.

Risicomijdend gedrag door ouderen is terecht. Sommige sporten brengen voor deelnemers op hoge leeftijd een sterk verhoogd blessurerisico met zich mee. Omgekeerd is er ook veel sportbeoefening, die zonder aanpassingen tot op hoge leeftijd geschikt is. De ondertekenaars hebben voor veel sporttakken bijzondere vormen van sportaanbod ontwikkeld die passen bij de motieven en fysieke (on)mogelijkheden van ouderen.

Er is werk aan de winkel om het positieve imago van sport ook geaccepteerd te krijgen bij ouderen en de vele mogelijkheden van passend sportaanbod bij hen bekend te maken. Omgekeerd is er ook werk aan de winkel om sportaanbod aantrekkelijk en vooral passend te organiseren voor mensen op leeftijd. Op die manier kunnen de preventieve verwachtingen worden ingevuld en gerealiseerd.

Tabel

Bron: Mulier Instituut (Sportmonitor 2008)

Schotten in de regelgeving

Er zijn diverse voordelen van goed sportaanbod voor ouderen met een grote welzijnscomponent, ook op gemeentelijk niveau.

Het sportloket voor ouderen is een welzijnsloket. Het gaat niet om prestatie- of competitiebeleving. Echter in de organisatie van de overheid is het welzijnsloket voor de sport niet toegankelijk. Daarvoor is er immers een sportloket.

Dit sportloket/-budget is niet ingericht voor ouderenbeleid. Binnen de sportbeleidsprioriteiten speelt ouderenwelzijn op dit moment geen rol (het sportloket/-budget is voor vernieuwing van het hockeyveld, voor ouderenwelzijn is een ander loket). Hierdoor is de toegankelijkheid van sport voor ouderen op dit moment zeer gering.

Er is een groot maatschappelijk belang om sport toegankelijk te houden voor ouderen (67⁺). Hiervoor moet geschikt aanbod worden ontsloten en bereikbaar worden gemaakt. Dit vraagt om valide financieringsmodellen en een andere manier van werken.

De huidige schotten in de uitvoeringspraktijk van de WMO c.q. de regelgeving die ertoe leiden dat sportaanvragen niet door Welzijn worden gefinancierd is contraproductief. Voor de leeftijdscategorie "ouderen" is het wenselijk en noodzakelijk om dit te doorbreken. Op landelijk niveau en ook op gemeentelijk niveau. Het feit dat de aandachtsgebieden zorg en welzijn naar gemeentelijk uitvoeringsniveau zijn gedereguleerd mag geen reden zijn om deze 'inefficiëntie' te laten voortbestaan. Helder kabinetsbeleid kan hier richtinggevend zijn.

Door beleidsmaatregelen tegen de schotten tussen welzijn en ouderensport, komt welzijnsfinanciering vrij voor geschikt sportaanbod om de welzijnsfunctie te vervullen en ook worden sportaanbieders gestimuleerd om geschikt aanbod voor deze doelgroep te ontsluiten en bereikbaar te maken. Op deze manier komt bestaand geld vrij voor preventief beleid voor een doelgroep die dit nodig heeft.

Voorstel aan de (in)formateur

In de kabinetsplannen voor de komende periode 2017+ die maatregelen te verwerken die voor 3,6 miljoen ouderen (vanaf 60 jaar) sport toegankelijk maakt door

- financiering van ouderensport uit welzijn mogelijk te maken, door in elk geval de schotten tussen welzijn, zorg en sport tegen te gaan/op te heffen;
- te stimuleren dat geschikt sportaanbod voor de doelgroep ouderen wordt georganiseerd en onder de aandacht wordt gebracht, van de doelgroep én intermediairs.

Namens de volgende deelnemende sportbonden uit het Cluster 50+:

NOC*NSF		JBN (judo)	
Atletiek Unie		KNSB (schaatsen)	
NIOBB (bowls)		NTTB (tafeltennis)	
NGF (golf)		KNLTB (tennis)	
KNGU (gymnastiek)		KNVB (voetbal)	
KNHB (hockey)		BridgeBond	

Nederlandse Bridge Bond
De heer G. van der Scheer
Kennedylaan 9
3533 KH UTRECHT

Kenmerk: 201701102

Den Haag, 5 juli 2017

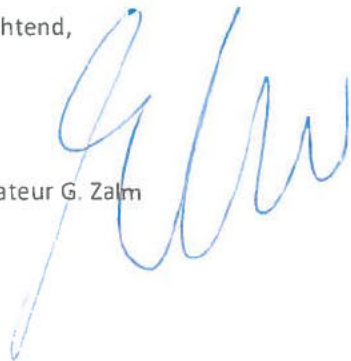
Geachte heer Van der Scheer,

Ik heb uw brief in goede orde ontvangen. Naast uw brief ontvang ik als informateur ook van vele anderen brieven en nota's met suggesties. Daaruit spreekt betrokkenheid. Veel dank daarvoor.

Het is niet aan mij, als informateur, om inhoudelijk te reageren op uw brief. Wel kan ik u verzekeren dat ik deze onder de aandacht zal brengen van partijen, opdat zij deze bij hun voorbereidingen in de onderhandelingsfase kunnen betrekken.

Hoogachtend,

Informateur G. Zalm

Brieven aan de (in)formateur(s)
T.a.v.: de heer dr. G. Zalm
p/a Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Havennummer 2235
PortCity II, 4^e etage
Waalhaven Z.z. 19
3089 JH Rotterdam
Postbus 54200
3008 JE Rotterdam

T (010) 40 20 399
E info@deltalinqs.nl
I www.deltalinqs.nl

KvK 24316844

Rotterdam Dinsdag 6 juli 2017
Kenmerk I:AIP\B\U\brieven aan informateur bedrijfsleven
Betreft Effect tarieven importcontroles NVWA op concurrentiepositie en opvolging advies Raad van State

Doorkiesnummer (010) 40 20 301
E-mail vanderziel@deltalinqs.nl

Geachte heer Zalm,

De havens van Rotterdam en Schiphol, onze twee mainports, zijn de draaischijven van de logistieke sector. Een voor de mainports belangrijke ladingstroom, bestaande uit agrarische producten en levensmiddelen, wordt gecontroleerd door de NVWA. Uit diverse onderzoeken is gebleken dat de tarieven van importcontroles van de NVWA in Nederland structureel hoger liggen dan in omliggende landen.

De Raad van State, het hoogste rechtsprekend orgaan van Nederland, stelde onlangs vast dat de doorberekening van deze tarieven niet conform de overheidsrichtlijn Maat Houden 2014 gebeurt. Desondanks heeft een voor de concurrentiepositie van onze mainports zo nodige tarief bijstelling nog niet plaatsgevonden, integendeel.

Het logistieke bedrijfsleven maakt zich hier ernstige zorgen om. Wij verzoeken het nieuw te vormen Kabinet dan ook dringend om de tarieven, mede in lijn met het advies van de Raad van State, naar beneden bij te stellen door in ieder geval de toezichtkosten uit de algemene middelen te financieren.

Ter volledigheid zetten wij een aantal feitenlijkheden op een rij:

1) Diverse onderzoeken wijzen uit: Nederland hoogste kosten voor importcontroles

Uit onderzoek dat het Ministerie van Infrastructuur en Milieu in 2015 liet uitvoeren¹ blijkt dat de Nederlandse zee- en luchthavens bij 6 van de 8 import voorbeeldzendingen de hoogste toezicht- en inspectietarieven hebben. Reguliere importcontroles van de NVWA zijn in de Rotterdamse

¹ Buck Consultants International, *Hoogte van (lucht)havenaanloop- en doorvoerkosten (waaronder tarieven voor inspectie en toezicht) in Noordwest-Europese zee- en luchthavens*

haven zo'n 45 tot 72% duurder dan in Antwerpen. De tarieven van laboratoriumonderzoek liggen in andere landen tussen de 30% tot 80% lager dan in Nederland.

Uit onderzoek dat het Ministerie van Economische Zaken in 2016 liet uitvoeren² blijkt dat de totale kosten voor importcontroles in totaal bijna zeven keer hoger liggen dan in België (13,6 miljoen tegen 2,3 miljoen). Gecorrigeerd tegen de importwaarde van de goederen liggen deze kosten in Nederland nog steeds zo'n 43% hoger. Ook het Kabinet concludeert, in de aanbiedingsbrief van het genoemde onderzoek, dat de tarieven voor importcontroles internationaal gezien uit de pas lopen.

2) De concurrentiepositie van het Nederlandse bedrijfsleven staat onder druk, lading wijkt uit

Staatssecretaris Van Dam onderkent in de aanbiedingsbrief van het onderzoek van het Ministerie van Economische Zaken dat bij het vaststellen van de tarieven geen rekening gehouden wordt met het effect op de internationale concurrentiepositie van het Nederlandse bedrijfsleven. Dit laatste is wel een criterium van de overheidsrichtlijn voor het doorberekenen van toezicht- en handhavingskosten Maat Houden 2014.

Het logistieke bedrijfsleven ziet hierin haar zorgen bevestigd. Sinds 2014 is de rekening voor diverse organisatie- en overheadkosten doorgeschoven naar het bedrijfsleven. Dit maakt dat de kosten voor importcontroles in Nederland vele malen hoger zijn en onze concurrentiepositie onder druk staat. Het bedrijfsleven heeft de Tweede Kamer diverse voorbeelden van ladingverlies gegeven. Meerdere importeurs bleken Nederland te mijden vanwege de hoge tarieven van de NVWA.

3) De Raad van State concludeert dat de tarieven van de NVWA niet conform Maat Houden zijn

De Tweede Kamer heeft in 2016 de Raad van State verzocht te onderzoeken of de doorbelasting van de controles van de NVWA conform de overheidsrichtlijn Maat Houden gebeurt. De Raad van State maakt in haar adviesrapport een duidelijk onderscheid tussen toelatingskosten (waaronder vergunningen, erkenningen en keuringen) en toezichtkosten. Met dit laatste worden kosten bedoeld om te controleren of regelgeving wordt nageleefd.

De Raad van State stelt dat toezicht geen voordeel oplevert voor een specifieke groep of individu. Het profijtbeginsel en het principe 'de vervuiler betaalt' (kostendekkendheid) gaan hierdoor niet op. Logischerwijs concludeert de Raad van State dan ook dat in ieder geval een deel van deze toezichtkosten uit de algemene middelen moet worden betaald. Tevens stelt de Raad van State in haar advies niet in te zien waarom het bedrijfsleven zou moeten betalen voor zaken als toezichtontwikkeling en productmanagement.

4) De Tweede Kamer verzoekt de regering de tarieven naar beneden bij te stellen

De Tweede Kamer heeft diverse Kamermoties aangenomen waarin de regering verzocht wordt de tarieven naar beneden bij te stellen. Zo werd de regering in de motie De Boer/Jacobi in 2015 al opgeroepen om te onderzoeken hoe de tarieven van de NVWA naar beneden bijgesteld kunnen worden, waarbij het inzetten van private inspecties als alternatief genoemd wordt. In 2017 wordt de regering wederom opgeroepen om na te gaan hoe de tarieven van de NVWA, in lijn met het advies van de NVWA, naar beneden bijgesteld kunnen worden³. Het AIP constateert

² PwC: *Internationale vergelijking kosten keuring en toezicht NVWA en toets aan Maat Houden*

³ 22 februari 2017. Motie De Boer/Jacobi over lagere toezicht- en inspectietarieven voor het bedrijfsleven

dat het kabinet dit, ondanks deze aangenomen moties, niet omzet in concreet beleid maar dit overlaat aan een volgend kabinet.

Verzoek aan nieuw Kabinet: Onderneem nu actie

De tarieven voor importcontroles van de NVWA zijn vele malen te hoog, het bedrijfsleven betaalt een onevenredig deel van de rekening voor deze controles en dit zet onze concurrentiepositie onder druk. Diverse onderzoeken, voorbeelden van ladingverlies en een advies van het hoogste rechtsprekend orgaan wijzen dit uit. Het logistiek bedrijfsleven is niet geholpen bij nog meer onderzoek.

Wij verzoeken een nieuw Kabinet dan ook om, in lijn met het advies van de Raad van State, zo snel mogelijk over te gaan tot het financieren van de zogeheten toezichtkosten uit de algemene middelen, zodat de tarieven voor importcontroles van de NVWA naar beneden bijgesteld kunnen worden en onze concurrentiepositie hersteld wordt.

Uiteraard zijn wij beschikbaar voor een nadere toelichting.

Wij wensen u veel succes bij de totstandkoming van het nieuwe kabinet

Hoogachtend,

Gerrit van Heijst
Voorzitter Agrarisch Import Platform

Mede namens Deltalinqs, FENEX, TLN, EVOFENEDEX, het Havenbedrijf Rotterdam, ACN en het GroentenFruit Huis

Agrarisch Import Platform
De heer G. van Heijst
Postbus 54200
3008 JE ROTTERDAM

Kenmerk: 201701104

Den Haag, 14 juli 2017

Geachte heer Van Heijst,

Ik heb uw brief in goede orde ontvangen. Naast uw brief ontvang ik als informateur ook van vele anderen brieven en nota's met suggesties. Daaruit spreekt betrokkenheid. Veel dank daarvoor.

Het is niet aan mij, als informateur, om inhoudelijk te reageren op uw brief. Wel kan ik u verzekeren dat ik deze onder de aandacht zal brengen van partijen, opdat zij deze bij hun voorbereidingen in de onderhandelingsfase kunnen betrekken.

Hoogachtend,

Informateur G. Zalm

Nederlandse WindEnergie Associatie
Netherlands Wind Energy Association
Arthur van Schendelstraat 550
3511 MH Utrecht

+31 30 2316 977
info@nwea.nl
www.nwea.nl
@NWEAWind

201701105

Aan: Brieven aan de (in)formateur(s)
p/a Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Utrecht, 6 juli 2017

Betreft: aanbieding manifest Windenergie in Nederland

Geachte heer Zalm,

Namens de Nederlandse WindEnergie Associatie bieden wij u graag het manifest Windenergie in Nederland aan. U vindt dit manifest bijgevoegd.

Dit manifest is het aanbod van de Nederlandse windsector aan de onderhandelaars van de nieuwe kabinet.

Wij hopen dat u dit manifest wilt betrekken bij de onderhandelingen en wensen u veel succes met het formatieproces.

Met vriendelijke groet,

A.J.N. (Hans) Timmers MBA
Voorzitter Bestuur

NWEA-manifest Windenergie in Nederland

Windenergie is onmisbaar voor de transitie naar een duurzame energievoorziening. De inzet van windenergie versterkt onze economie, vermindert onze afhankelijkheid van energie uit het buitenland en zorgt ervoor dat wij onze afspraken in het Klimaatakkoord van Parijs kunnen nakomen. Uit opinieonderzoeken blijkt stevast dat driekwart van de Nederlandse bevolking voorstander is van meer windenergie.

WIND staat voor:

- **Werk:** het Energieakkoord levert tienduizenden banen op voor Nederland. De windsector levert hier een belangrijke bijdrage aan en groeit hard.
- **Innovatie:** windenergie is innovatief en efficiënt. Wind is al de goedkoopste bron van duurzame elektriciteit en door de snelle ontwikkelingen in de sector wordt het alleen maar goedkoper.
- **Nederlands:** windmolens passen in de Nederlandse traditie. De Nederlandse windsector is bovendien een sector met internationale potentie waarmee Nederland zich kan profileren.
- **Duurzaam:** wind is een duurzame energiebron zonder uitstoot van CO₂ en schadelijke stoffen. Met 7% van de elektriciteitsproductie levert windenergie nu al de helft van de duurzame stroom.

Steeds meer bewoners en bedrijven willen hun eigen energie opwekken. Windenergie op land maakt lokaal eigenaarschap mogelijk, betaalbaar en tastbaar. Mensen kunnen hun eigen molen aanwijzen en aanraken. Op land opgewekte elektriciteit is goed te integreren in het elektriciteitsnet. Windenergie op zee is sterk in opkomst en biedt de mogelijkheid om grote hoeveelheden duurzame energie op te wekken. Een volledig duurzame energievoorziening voor Nederland kan worden bereikt door energiebesparing, grootschalige windparken op zee gecombineerd met lokale windmolens en andere duurzame energietechnieken ingepast in een robuust energienet met buffercapaciteit.

Ons aanbod:

- De windsector levert een positieve bijdrage aan de Nederlandse economie en energievoorziening. Onze ambitie is om in 2030 circa 500 Petajoule per jaar (circa 16% van de huidige energievraag, bron CBS 2015) aan windenergie op te wekken en dit te verdubbelen in 2050.
- De windsector gaat ervoor zorgen dat door technische en maatschappelijke innovatie de kostprijs van windenergie in 2025 verder is gedaald. Als er geen kostenverhogende beperkingen worden opgelegd betekent dit dat windenergie bij een elektriciteitsprijs van ca. 5 eurocent/kWh vanaf 2025 zonder overheidssteun kan¹.

¹ Kostprijsanalyse Windenergie op Land, Ecofys, 2017

Voor **windenergie op land** willen we samen met Rijk, provincies en gemeenten inzetten op:

- *Gedeelde voordelen:* Wij willen de voordelen van windenergie nog meer delen met Nederland. Windenergie moet met de omgeving worden ontwikkeld. Daarom willen wij, indien gewenst door de omgeving, nieuwe windprojecten op land voor 50% openstellen voor participatie door de omgeving, door burgers en bedrijven.
- *Regionale regie:* Wij geloven in het samenspel van landelijke doelstellingen en regie door gemeenten en provincies. Wij steunen daarom de aanpak via regionale energiestrategieën. Dat geeft ruimte voor initiatieven met steun van onderop. Ons voorstel is om ook de financiële verantwoordelijkheid in de regio neer te leggen.

Voor **windenergie op zee** willen we de groei versnellen naar 1 á 2 gigawatt per jaar tussen 2020 en 2030. De ontwikkeling hiervan wil NWEA samen met alle belanghebbenden op de Noordzee oppakken.

Onze vraag:

Deze ambities zijn haalbaar als de overheid voldoende continuïteit en investeringszekerheid biedt. Daarom vragen wij het nieuwe Kabinet om doelstellingen voor de lange termijn voor de opwekking van duurzame energie op te stellen en deze te koppelen aan concrete tussendoelstellingen en hierop actief te monitoren. Voor **windenergie op zee** wordt nog in 2017 besloten over een vervolgroutekaart voor de periode na het Energieakkoord tot en met 2030. Voor **windenergie op land** worden de doelstellingen gekoppeld aan regionale energiestrategieën met resultaatverplichting. Deze moeten snel concreet uitgewerkt worden zodat er investeringszekerheid is voor de sector. Tegelijk moet de overheid aandacht hebben voor de randvoorwaarden om deze groei te realiseren: het marktsysteem moet aangepast worden naar een meer duurzaam marktsysteem en het transportnet moet de extra duurzame productie aankunnen.

NWEA
De heer A.J.N. Timmers
Arthur van Schendelstraat 550
3511 MH UTRECHT

Kenmerk: 201701106

Den Haag, 14 juli 2017

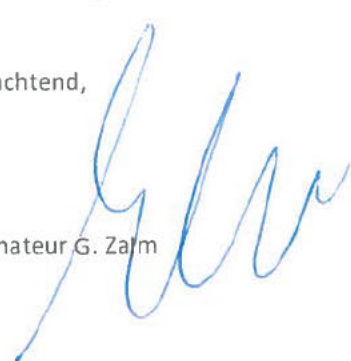
Geachte heer Timmers,

Ik heb uw brief in goede orde ontvangen. Naast uw brief ontvang ik als informateur ook van vele anderen brieven en nota's met suggesties. Daaruit spreekt betrokkenheid. Veel dank daarvoor.

Het is niet aan mij, als informateur, om inhoudelijk te reageren op uw brief. Wel kan ik u verzekeren dat ik deze onder de aandacht zal brengen van partijen, opdat zij deze bij hun voorbereidingen in de onderhandelingsfase kunnen betrekken.

Hoogachtend,

Informateur G. Zalm

201701107

Informatuur
Postbus 20018
2500BA Den Haag

Mijnroen, 5 juli 2017

Geachte Formateur,

Het betreft ram-en plofkraken op geldautomaten zou ik mijn vinding, die ik heb voorgelegd aan de FVE, onder uw aandacht willen brengen.

Het betreft een cassette van 14x7x3 circa 4 waarin een lading poederverf en een ontladingsmechanisme (geactiveerd wordt aan een airbag-achtig effect) dat geactiveerd wordt door de schokgolf, gepaard gaande met een ram-ofplofkrak op geldautomaten, en waardoor een verfpoederwolk vrijkomt die de bankbiljetten in de geldautomaat onbruikbaar maakt.

Hoogachtend,

Kenmerk: 201701108

Den Haag, 14 juli 2017

Geachte heer

Ik heb uw brief in goede orde ontvangen. Naast uw brief ontvang ik als informateur ook van vele anderen brieven en nota's met suggesties. Daaruit spreekt betrokkenheid. Veel dank daarvoor.

Het is niet aan mij, als informateur, om inhoudelijk te reageren op uw brief. Wel kan ik u verzekeren dat ik deze onder de aandacht zal brengen van partijen, opdat zij deze bij hun voorbereidingen in de onderhandelingsfase kunnen betrekken.

Hoogachtend,

Informateur G. Zalm

